

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2024-12-31

Nerikes Brandkår

Revisionsrapport
Mars 2025

Projektledare, Peter Aschberg
Projektmedarbetare, Caroline Löfstedt

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att direktionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge direktionens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport/årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av respektive rapport. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat resultat i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

I granskning av årsredovisning riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Förbundets ekonomikonsult har beretts möjlighet att sakkontrollera ett utkast av revisionsrapporten.

Om årsredovisning 2024

lakttagelser

- Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024 och som behandlats av direktionen 2025-03-07.
- Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för förbundets verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2024 visar följande:
 - Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att direktionen sammantaget inte bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. En av de större avvikelserna kopplas till kostnaderna för pensioner som har ökat i förhållande till budget med 10,9 mkr. Förbundet kommer att stå för 25% genom att nyttja den balansfond som finns uppbokad under eget kapital (2,7 mkr). Resterande 75% (8,2 mkr) skjuter medlemskommunerna till som ett extra medlemsbidrag för året.
 - Den innehåller en investeringsredovisning. Av denna framgår att direktionen sammantaget bedrivit verksamheten inom tilldelad investeringsram. Utfallet redovisar en mindre avvikelse mot budget med -88 tkr.
 - Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om förbundets finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har minskat över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2024-12-31 uppgår till 13 procent.
 - Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 6,91 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Förbundets mål för God ekonomisk hushållning i årsredovisningen överensstämmer med fastställd budget 2024 och verksamhetsplan 2025-2026, som beslutats av direktionen. I förvaltningsberättelsen har förbundet ett särskilt avsnitt som benämns "Mål kopplat till god ekonomisk hushållning".
- Av redovisningen framgår att förbundets tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning uppfylls år 2024.
- Förbundet har två verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, vilka avser:
 - 1, Att personalomsättningen inom räddningspersonal i beredskap, RIB, ska understiga 7%, Resultatet för helåret är 8% och målet uppnås delvis.
 - 2, Att årligen utföra tillsyn (måttal 350 st.) enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Resultat för helåret är 247 utförda tillsyner och målet uppfylls delvis.
- I årsredovisningen redovisas ingen sammanfattande bedömning av om förbundet uppfyller god ekonomisk hushållning utifrån både de finansiella- och verksamhetsmålen tillsammans.
- Vi noterar i årsredovisningen att fem av sex prestationsmål uppnås och ett prestationsmål uppnås delvis.
- Årets resultat för 2024 är ett underskott på 4 471 tkr, vilket innebär en negativ budgetavvikelse med 2 980 tkr.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Förbundet har inga negativa balanskravsresultat att återställa från tidigare år.
- Det budgeterade resultatet för år 2024 är ett underskott på 1 491 tkr. Minusbudgeten är enligt uppgift förankrad med medlemskommunerna. Förvaltningsberättelsen innehåller en bedömning av balanskravsresultatet, som uppgår till – 1 947 tkr, efter att 25% av pensionskostnaden som överstiger budget 2 732 tkr, tas mot den balansfond som finns avsatt under eget kapital för att reglera mindre avvikelser av pensionskostnaderna.
- Av årsredovisningen framgår inte hur direktionen avser att hantera det negativa balanskravsresultatet. Detta framgår dock av förbundets tjänsteskrivelse i ärendet bokslut 2024 som tillsammans med årsredovisningen utgör grund för direktionens behandling av ärendet. Av tjänsteskrivelsen framgår bland annat nedanstående.
 - Med beaktande av det ingående kapitalet om 25 839 tkr (2023) samt fortsatt god ekonomisk hushållning kommer inga åtgärder för att återställa resultatet enligt balanskravet att vidtas. Förbundet anser att synnerliga skäl föreligger då förbundet har en stark ekonomisk ställning och att det dessutom har skett en överenskommelse med förbundets ägare att det egna kapitalet ska användas. Att ett underskott skulle uppstå är känt och uppmärksammat av förbundets medlemskommuner. Förbundet anser att utnyttja det egna kapitalet för att täcka framtida förluster inte bryter mot kravet på en god ekonomisk hushållning då förbundet; inte har några banklån, har god likviditet och inte har någon känd riske exponering.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1: Är resultaten i årsredovisningen förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål

Uppfyllt

Samtliga tre finansiella mål uppnås för 2024. Vi noterar dock att direktionen redovisar en avvikelse mot budget med 2 980 tkr.

- Verksamhetsmål

Delvis uppfyllt

Utifrån genomförd översiktliga granskning av årsredovisningens återsrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet är delvis förenligt med de verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som direktionen fastställt i budget 2024. De två verksamhetsmålen uppnås delvis 2024.

2. Revisionsfråga 2: Är redovisat resultat i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet

Nej, balanskravsresultat för 2024 uppgår till - 3 122 tkr.

Rekommendationer

- Se över möjligheterna att utveckla verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning så att målen innefattar fler relevanta verksamhetsdelar.
- Gör en samlad bedömning av både de finansiella- och verksamhetsmålen och om de tillsammans uppnår god ekonomisk hushållning.
- Med utgångspunkt i en eventuell prognostiserad budgetavvikelse för helåret, behöver direktionen framåt alltid vidta åtgärder för att budgeten ska kunna hållas. Detsamma gäller vid identifierade avvikelser i prognoser för måluppfyllelse för verksamhetsmål. Beslut om åtgärder och hur och när de ska följas upp bör framgå av protokoll.
- Gör en bedömning och redovisa även i årsredovisningen hur direktionen avser att hantera ett negativt balanskravsresultat, ifall det skulle uppstå igen.

2025-03-21

Peter Aschberg

Uppdragsledare

Caroline Löfstedt

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Nerikes Brandkår enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 20 juni 2024. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.